

تعامل مسئولان ایران و عراق برای اربعین

وزیر کشور در جلسه با مسئولان مرزی ایران و عراق در مرز مندربه (سمت عراقی مرز خسروی)، ضمن بررسی آخرین وضعیت تردد زائران برای شرکت در اربعین حسینی، گفت، در این خصوص، همکاری مسئولان ایرانی و عراقی در عالی‌ترین سطوح جریان دارد. اسکندر مومنی پیش از ظهر جمعه در نشست با حضور مسئولان ایرانی و عراقی مرزهای خسروی (ایران) و مندربه (عراق)، شرکت کرد. وی در این جلسه، از وزیر کشور عراق تشکر ویژه کرد و گفت، استقرار ۶ نماینده ویژه وزیر کشور عراق در ۶ گذرگاه مرزی دو کشور ابتکار خوبی است که با هدف حل فوری مسائل در نقاط صفر مرزی صورت پذیرفته است. مومنی، سفر اربعین را تجلی‌گاه پیوند عمیق دو ملت توصیف کرد و گفت، روابط و همکاری‌ها میان مسئولان دو کشور نیز به همین نسبت در درجه عالی و در بالاترین سطوح قرار دارد. در این جلسه که سرتیب حسن عمید مدیر گذرگاه مرزی مندربه عراق حضور داشت.

بازداشت ۱۴ تروریست داعشی

وزارت اطلاعات اعلام کرد: ۱۴ نفر از عناصر هدایت‌شده از سوی گروهک آمریکایی-صهیونیستی موسوم به «داعش خراسان» شناسایی و با دستور مرجع قضایی بازداشت شدند. متن اطلاعیه وزارت اطلاعات به شرح زیر است: به استحضار ملت شریف ایران می‌رساند طی سلسله عملیات‌های انجام شده توسط ادارات کل اطلاعات استان‌های تهران، البرز، فارس و خوزستان با همکاری جامعه اطلاعاتی کشور، تعداد ۱۴ نفر از عناصر هدایت‌شده از سوی گروهک آمریکایی-صهیونیستی موسوم به «داعش خراسان» شناسایی و با دستور مرجع قضایی بازداشت شدند. متهمین مورد اشاره در چند روز اخیر با هدف انجام عملیات‌های تروریستی و به‌صورت غیرقانونی وارد کشور شده بودند. از این تعداد ۷ عنصر داعشی در استان فارس و ۷ تروریست دیگر در استان‌های تهران، البرز و خوزستان دستگیر شدند. نتایج حاصل از تحقیقات و بازجویی‌ها متعاقباً منتشر خواهد شد.

پیام سرلشکر باقری به وزیر دفاع

رئیس ستاد کل نیروهای مسلح در پیامی به امیر نصیرزاده، کسب رای اعتماد مجلس به وی برای تصدی وزارت دفاع را تبریک گفت. سرلشکر پاسدار محمد باقری در پیام به وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح نوشت: کسب رای اعتماد نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی در تصدی «جایگاه خطیر وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح» در دولت چهاردهم، که بیانگر تعهد، لیاقت و شایستگی‌های جنابعالی است موجب خرسندی و مسرت گردید. بی‌تردید تجارب ارزشمند و اطمینان‌بخش آن برادر گرانقدر طی سالیان متمادی نقش آفرینی در سنگرهای مختلف فرماندهی و مدیریتی ارتش پرافتخار جمهوری اسلامی ایران و نیز دوره درخشان تصدی جانشینی ستاد کل نیروهای مسلح، پشتوانه‌ای گران‌سنگ و راهگشا برای اجرای برنامه‌های مورد نظر «دولت‌وفاق ملی» در پیش‌برندگی رویکرد «تحول آفرینی و پیشرفت‌همه‌جانبه‌در حوزه‌های دفاعی، نظامی و امنیتی کشور» و «پشتیبانی پایدار و مؤثر از نیروهای مسلح کشور بوده و می‌تواند جایگاه ایران و ایرانی در شکل‌گیری نظم نوین جهانی و منطقه‌ای را ترسیم و تحکیم بخشد.

اندیشه‌های مترقی یک عالم دینی

یادی از هاشمی‌رفسنجانی در نودمین زادروز

می‌ماندند که هاشمی‌رفسنجانی در نماز جمعه چه خواهد گفت. گویی فقط ایرانیان نبودند، دنیا هم چشم می‌دوخت به تریبون ساده زمین چمن دانشگاه تهران که تحلیل خطبه دوم او چه خواهد بود. آیت‌الله با مهارتی مثال‌زدنی، همه جوش و خروش و اضطراب و نگرانی مردم را با بسحر کلام و منطق افناعتی خود رفع می‌کرد. او مظهر حاکمیت عقلانیت در سیاست‌گذاری بود.

بعد از ۱۱ سپتامبر و حمله آمریکا به افغانستان و سقوط طالبان، آمریکا مثل گرگ زخم‌خورده حریف می‌طلبید که به آن حمله کند. درایت و دوراندیشی هاشمی، خطر بزرگی را از ایران دور کرد. در همان زمان یک کشتی پر از اسلحه از طرف اسرائیل کشف شد که مدعی بودند از ایران برای تحویل به مبارزان فلسطینی بازگیری شده است. معلوم نشد کار چه کسی بود؛ اما جرج بوش، رئیس‌جمهور آمریکا، یک هفته بعد از آن، در سخنرانی تهدیدآمیزش ایران را محور شرارت خواند. احتمال حمله نظامی آمریکا خیلی جدی مطرح می‌شد. خطبه هاشمی که با هوشمندی و کياست، یکی به نعل و یکی به میخ می‌زد، ضمن اینکه خطر را از سر ایران دور کرد، برای مردم هم تحلیل‌های واقع‌گرایانه داشت و بالطبع آرامش بخش جامعه ملت‌هت شد. در همه‌دوران حیات پرپار آیت‌الله، تحلیل‌ها و سخنان او دهان‌به‌دهان در میان مردم و سیاست‌مداران می‌چرخید. هاشمی‌رفسنجانی با مردم‌روراست بود و سعی می‌کرد با صداقت سخن بگوید. هیچ چیز به اندازه صداقت، نجات‌دهنده و اعتبار‌ساز نیست؛ کاری که امروز دکتر پزشکیان می‌کند و مورد استقبال مردم قرار گرفته است.

احکام عرفی با اجتهاد بویا

آیت‌الله می‌دانست که اظهار مخالفت با عقاید مضر مسلط، با مقاومت نیروهای متحجر مواجه می‌شود. بنابراین معتقد بود، برای تغییر باورهای نادرست، با تغییر محیط و دگرگونی ساختار اقتصادی

و شهری و ایجاد تحول در سبک زندگی، افکار نیز به تبع آن مجبور به تغییر هستند. هاشمی در یکی از نطق‌های خود تأکید داشت که قوانین ۱۴۰۰ سال پیش که به یک جامعه دیگر و شرایطی کاملاً متفاوت تعلق داشته است، امروز دیگر قابل اجرا نیست. هاشمی می‌گفت، روشنفکران با حکومت دینی مخالفت کرده و دین را یک رابطه شخصی تعریف نموده‌اند، در حالی که حکومت اسلامی می‌تواند مطابق شرایط روز، قوانین اسلامی را دوباره تنظیم کند و «قانون عرفی تحویل مردم بدهد.» این‌ساور از مهمترین ارکان اندیشه سیاسی هاشمی بود و بر همین اساس آیت‌الله این کارکرد را به عبارت بهتر «کارویژه» حکومت دینی را «خیلی عظیم‌تر از یک انقلاب معمولی» معرفی می‌کرد.

هاشمی در یک سخنرانی در بهمن ۱۳۶۸ گفت: «اینها خیال‌شان راحت شده بود و به تعبیر خودشان می‌گفتند، ما دین را از متن جامعه حذف کردیم و دین را برده بودند به صورت یک رابطه شخصی بین انسان و خدا، علاقه قلبی بین انسان و خدا که هرکسی به یک نوع با خدای خودش رابطه دارد، دیگر در زندگی اجتماعی و در اقتصاد و فرهنگش و در تحصیل روابط سیاسی اش مؤثر نیست... اینها یک چنین چیزی از دین ساخته بودند. حالا یک دفعه دیدند اوضاع عوض شده است... آنها می‌گفتند اسلام دیگر با احکامی که ۱۴۰۰ سال پیش جعل شده است، نمی‌تواند اقتصاد عصر اتم را اداره بکند... خوب این هم خیلی آسان در ذهن یک جوان جا می‌افتد. بلی، آن روز در جزیره‌العرب، آنجایی که یک مکتب‌خانه با یک کارخانه و مزرعه پیشرفته‌ای هم نبود، قوانین یک جور بوده و امروز در دنیایی که مجموعه چهار، پنج میلیارد انسان دنیا به صورت یک خانه درآمد، مثل آن وقت نمی‌شود قانون گذارند... ذهن همه را باطل کرده بودند. اگر یک نظامی براساس اسلام به وجود بیاید و بتواند احکام اسلام را منطبق با شرایط امروز تنظیم بکند و به صورت قانون عرفی تحویل مردم بدهد، این یک پدیده خیلی عظیم‌تر از یک انقلاب معمولی در یک کشوری هست که این کار در ایران اتفاق افتاد...»

مسئله سرمایه و سرمایه‌دار

آیت‌الله هاشمی یکی از مهم‌ترین مشکلات نظام اسلامی را این می‌دانست که پس از انقلاب در کشور سرمایه‌دار وجود ندارد؛ لذا می‌بایست برای جمع‌آوری سرمایه‌های خرد کاری می‌کرد تا آنها را وارد چرخه تولید کند. «ما سرمایه‌داری به آن معنای خاصی که در دنیا هست و قبل از انقلاب بود نداریم، یا خیلی کم داریم. کسانی که به هر نحوی امکانی دارند چه امکان مالی، چه امکان فکری، چه امکان مدیریتی، می‌توانند وارد میدان شوند و فعال تر باشند.»

به اعتقاد او «تقدینگی» در جامعه بالا بود، اما به دلیل عدم اطمینان مردم به فضای سیاسی و اقتصادی کشور بیشتر یا مخفی بود یا در «بازار سیاه واسطه‌گری» به کار می‌رفت. هاشمی نام این سیاست را «حاکمیت بر سرمایه» نیز می‌نامید که معتقد بود از پیام‌های مهم انقلاب است. آیت‌الله هاشمی یکی از دلایل شکل نگرفتن سرمایه‌داری معطوف به توسعه را شکاف میان سرمایه‌داری و دانش می‌دانست. او یکی از نواقص مهم سرمایه‌داری در ایران را آن می‌دانست که تا پیش از این سرمایه‌داران ایرانی از دانش برخوردار نبوده‌اند. او معتقد بود در دوران سازندگی سرمایه‌داران، مسلح به دانش و فناوری پدید می‌آیند و این نقیصه توسعه در ایران را مرتفع می‌کنند: «شاید یک نکته مشکل دوران گذشته ما این باشد که کسانی که از سرمایه‌داری برخوردار بودند، علم و تکنیک لازم را نداشتند. این مسئله اجازه نداده است که مردم از سرمایه‌های موجود، درست استفاده کنند و سرمایه‌ها به صورت غیرعلمی مورد بهره‌برداری قرار می‌گرفت. ما از این به بعد مجبور نیستیم این طور باشیم. برای اینکه در کشور مان قشر تحصیل کرده مثل دانشجو‌ها کم نیستند... به همین جهت می‌توان این نقص را در آینده با مدیران لایق... برطرف کرد... (اینکه) بعد از انقلاب دخالت‌های دولت کارساز نبوده... در مواردی است که در دخالت‌های دولت کمی زیاده‌روی شده است. البته تعداد زیادی از آن را جنگ به وجود آورد. محدودیت‌های زمان جنگ، دولت را مجبور کرد که خودش مسائل را به عهده بگیرد تا قصد مال‌اندوزی که در خیلی‌ها وجود دارد، به صورت نامحدود جامعه را تحت فشار قرار ندهد. در غیر این صورت، اگر دخالت‌های دولت نبود، بسیاری از مسائل اثر منفی خودش را می‌گذاشت و شما دیدید به محض اینکه جنگ تمام و موانع برطرف شد، حضرت امام، شورای سیاست‌گذاری را تأسیس و هدایت کردند. این سیاست‌ها تدوین شد و تأثیر خودش را به طور مشخص روی برنامه اول گذاشت.»

اندیشه جامع‌فقرزدایی

هاشمی معتقد بود که دولت نقش محوری در مبارزه با فقر دارد و برای فقرزدایی باید از دو راهبرد استفاده کند، یکی بهبود محیط کسب‌وکار و فراهم‌ساختن زمینه‌های سرمایه‌گذاری خصوصی و رشد اقتصادی و دیگری توانمندسازی فقرا، ایجاد فرصت‌های مناسب و امنیت لازم برای آن‌ها. او در این‌باره می‌گفت: «پس از پایان جنگ، یکی از اهداف بزرگ انقلاب، تأمین شغل برای مردم در قالب برنامه جامع پنج‌ساله اول توسعه بود که در دولت سازندگی گام‌های مؤثری برداشته شد به گونه‌ای که نرخ بیکاری از ۱۵ درصد به ۹ درصد کاهش یافت که اگر همان روند ادامه داشت، امروز مشکلی به‌عنوان بیکاری در کشور نداشتیم. شرط تأثیرگذاری توسعه این است که پایدار باشد و یکی از مهم‌ترین پایه‌های توسعه پایدار فقرزدایی است و چنانچه بخواهیم دنیای پیشرفته‌ای داشته‌باشیم باید فقرزدایی کنیم. متأسفانه هم‌اکنون دنیا گرفتار این بلا شده است و فقر مزمن دنیا را رنج می‌دهد و آثار فقر در جوامع فقط به فقرا برنمی‌گردد و بقیه افراد جامعه نیز آسیب می‌بینند و در نتیجه توسعه نیز گرفتار این آسیب می‌شود؛ بنابراین باید کاری برای فقرزدایی با روش‌های علمی درست انجام دهیم و این امر نیز مقدور است.

قادر باستانی‌تبریزی

ویراستار مجموعه خاطرات آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی

سوم شهریور، نودمین زادروز آیت‌الله اکبر هاشمی‌رفسنجانی است. از هشت سال پیش، ایران عزیز حوادث بسیاری به چشم خود دید. وقایع تلخ ۱۳۹۶، ۱۳۹۸، و مخصوصاً پاییز غم‌بار ۱۴۰۱ حادث شد و اگر هاشمی زنده بود، آن زخم‌های ناسور بر رام میهن زده نمی‌شد. او وقتی بر جام به امضا رسید، نفس راحتی کشید؛ گرچه احتمال می‌داد بدخواهان آن را برنتابند و در پی تخریبش باشند. او از زمان جنگ، پیگیر اصلاح روابط و رفع دشمنی و عداوت آمریکا بود؛ همان معضل بزرگی که مارکسیست‌ها در دامن نظام اسلامی گذاشتند. آیت‌الله او‌اخر پیش‌بینی می‌کرد که مسئله زنان و جوانان و سبک زندگی آنها و مسئله حجاب، مشکل‌ساز خواهد شد و نظام باید زودتر برای آن تدبیری بیاندیشد. برای همین دنبال راه چاره بود. او در این اندیشه بود که فردی از اعظم حوزه قدم پیش بگذارد و برای حل آن خط‌شکن باشد. یک روز تصمیم گرفت به دیدار آیت‌الله جوادی‌آملی برود. در درس‌های حوزه تعطیل و او برای استراحت به دماوند رفته بود. آیت‌الله به دماوند رفت و ساعتی با آن مرجع نیک‌اندیش ملاقات کرد. از او به جد خواست، برای این کار مهم و حیاتی پیش قدم شود و نگذارد نظام مواجه با خیزش زنان و جوانان شود. خواسته بزرگی بود. اجل مهلت نداد تا مرد بحران‌ها، نظام را از این بحران بزرگ عبور دهد.

مظهر عقلانیت در حاکمیت

یادمان هست، وقتی حادثه‌ای اتفاق می‌افتاد، مردم منتظر آینه